

Dôvodová správa

k bodu programu: Návrh na schválenie predloženia žiadosti o nenávratný finančný príspevok, zabezpečenia realizácie a spolufinancovania projektu „Revitalizácia Mestského parku v Banskej Bystrici – 1. etapa“

- I.** Materiál sa predkladá za účelom schválenie predloženia žiadosti o NFP, zabezpečenia realizácie projektu a spolufinancovania projektu „Revitalizácia Mestského parku v Banskej Bystrici – 1. etapa“ v rámci výzvy s kódom IROP-PO4-SC431-2017-16 Integrovaného regionálneho operačného programu, prioritná os 4, Investičná priorita 4.3, Špecifický cieľ 4.3.1 – Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku
- II.** Žiadosť o nenávratný finančný príspevok bude predložená v súlade so zákonom č. 292/2014 Z.z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, so Zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.
Projekt je v súlade s PHSR mesta Banská Bystrica na roky 2015 – 2023:
III. Prioritná oblasť – Zdravé mesto
Globálny cieľ III.: Zvýšiť kvalitu života pre všetkých občanov.
Akčný plán na roky 2017-2019 pre program Životné prostredie
Priorita 7.1 Zeleň a verejné priestranstvá
Opatrenie 7.1.1 Revitalizácia zelene v meste
Aktivita 7.1.1.1 Revitalizovať parky – Mestský park, Radvanský park, Jelšový hájnik, Triesda SNP I. a II., Park pri Pamätníku SNP, Povstalecká ulica, Sitnianska, Okružná.
Uvedený materiál je v súlade s rozvojovými a strategickými dokumentmi Banskobystrického samosprávneho kraja a Regionálnou územnou stratégiou Banskobystrického kraja a Integrovanou územnou stratégiou mestskej funkčnej oblasti mesta Banská Bystrica na roky 2014 – 2020, Územným plánom mesta Banská Bystrica.
- III.** Oprávnené aktivity a cieľ projektu sú definované v súlade s výzvou a s účelom poskytovania pomoci, ktorým je zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním a systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku:
Operačný program: Integrovaný regionálny operačný program
Prioritná os 4 - Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie
Investičná priorita 4.3 – Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie oživených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

Špecifický cieľ	4.3.1 – Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku
Kód výzvy:	IROP-PO4-SC431-2017-16
Dátum vyhlásenia:	31.03.2017
Typ výzvy:	otvorená
Dátum uzavretia:	RO pre IROP uzavrie výzvu na predkladanie žiadostí o NFP v prípade vyčerpania finančných prostriedkov alokovaných na výzvu, alebo na základe rozhodnutia RO pre IROP

V rámci výzvy na zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách je podpora zameraná aj na mestské prvky napr. zelené parky, ktoré biodiverzite poskytujú prostredie a ekosystémom umožňujú fungovanie. Predmetom projektu bude revitalizácia Mestského parku s komplexným využitím spoločných opatrení – hospodárenie s vodou (zadržiavanie vody v krajine), mestské prvky drobnej architektúry a obnova a výsadba zelene. Projekt bude realizovaný v dvoch etapách, ktoré sú rozdelené podľa postupností aktivít.

V 1. etape sa vykonajú búracie práce, rekonštrukcia chodníkov (priame primárne pešie komunikácie), rekonštrukcia centrálnej kruhovej časti s altánkom, rekonštrukcia elektrického osvetlenia parku, osadenie mestského mobiliáru (lavičky, koše na odpadky, informačné tabule a pod.), terénne úpravy a časť sadovníckej koncepcie (zdravotné ošetrenie vzrastlých stromov alejí, dosadba stromov, výsadba izolačnej zeleni, výrub nevhodných drevín).

V rámci sadovníckej koncepcie realizácie celého projektu Mesto neplánuje a nežiada o výrub stromových alejí. Bude sa realizovať výrub 20 drevín (tuja – prestarnuté, poškodené) a 2 stromov (smrek – poškodený). Ďalej je plánované záhradnícke zdravotné ošetrenie 152 stromov s cieľom predĺženia ich životnosti. Existujúce stromy zostávajú súčasťou projektu revitalizácie parku. V rámci projektu sa navrhuje vysadiť 64 vzrastlých stromov a 1229 drevín, spolu 1293 kusov.

Mestský park v Banskej Bystrici ako celok vnímame ako prirodzený krajinný prvok. Vzrastlé stromy v súčasnosti vytvárajú charakteristické prírodné prostredie pre slovenskú krajinu. Izolačnú funkciu zelene tvorí hlavne dosadba a ošetrenie vzrastlých stromov alejí a zo strihaného hrabu po obvode parku.

Realizovaním aktivít projektu v 1. a 2. etape bude podporená biodiverzita o ďalšie druhy autochtónnych drevín, trvaliek a kríkov tvoriacich prirodzené biodiverzitné spoločenstvo podporujúce úkryty pre vtáctvo a hmyz. Podporou výsadby kvitnúcich stromov sa výrazne podporí krajinný charakter parku a biodiverzitu. Kvitnúce stromy pritiahnu opeľovače, živočíchy živiace sa drobnými plodmi stromov.

Krajinotvorne budú pôsobiť navrhované dosadby vzrastlých stromov, kríkových zostáv v centrálnej časti korza, rozsiahla výsadba záhonov z trvaliek, jarných cibulových záhonov a dosadba drevín v radiálnom pešom ťahu. Za podporu prírodného charakteru považujeme aj vegetačný obvodový plášť, ktorý má park pocitovo uzavrieť a vytvoriť prirodzené útočisko pre živočíchy ako ekokoridor a zlepšenie akustických vplyvov z dopravy.

Spevnené plochy pre prvky voľnočasových aktivít budú vymenené za vodopriepustné štrkotrávniky, ktoré pôsobia prírodne a umožňujú zadržiavanie vody a jej priesak do podlažia. Pre podporu krajiny sú navrhnuté na vybúranie

stavebné objekty, ktoré nemajú historickú podstatu, taktiež nevhodné spevnené plochy pre t.č. slúžiace pre voľnočasové aktivity.

Mestský park je multifunkčnou plochou z pohľadu využívania územia na kultúru, rekreáciu a šport, kde je uprednostnená kultúrno-rekreačná funkcia. Zdravý mestský park vytvára prirodzené prostredie pre prírodné prvky, flóry a fauny, čím výrazne zdravo ovplyvňuje mikroklimu urbanizovaného prostredia.

Revitalizácia vegetácie a dosadba navrhovaných drevín zvýši existujúcu biodiverzitu a prinesie do prostredia parku kvitnúce stromy s plodmi, ktoré sú nevyhnutné a v súčasnosti absentujúce. Výrazným biodiverzitným prvkom je výsadba trvalkových záhonov v centrálnej časti parku.

V časti korza budú vysádzané stromy bodovo ako rozvoľnená alej. V tejto časti budú použité menšie stromy s výrazným kvitnutím, strihané kry za lavičkami, trvalkové a cibul'ové výsadby.

V obnovovaných oddychových nikách, je navrhovaná voľná stena od chrbta lavičiek z kvitnúcich rododendronov, a hortenzií. Kry sú navrhované len za strednou lavičkou, aby bol priestor z pohľadu návštevníka stále vnímaný ako bezpečný.

Do voľných plôch parku sa doplnkovo bodovite vysadia ako kvitnúci a prefarbujúci akcent štyri skupiny z pagaštanu pleťového, javora ohnivého a muchovníka hladkého.

Novovysádzaná vegetácia podporuje celkovú biodiverzitu nielen v priestore parku, ale pôsobí aj na jeho blízke okolie. Revitalizácia parku zachová jeho funkciu a podporí jeho biodiverzitu.

V riešenom území bude realizovaný kamerový systém Mestskej polície za účelom zvýšenia bezpečnosti verejného priestranstva. Systém bude zahŕňať monitorovanie vonkajších oddychových zón. Súčasne bude vytvorené dátové internetové pokrytie cez WIFI route.

Rozdelenie na dve etapy realizácie je podmienené postupom realizácie jednotlivých aktivít a nedostatočnej výšky alokovaných finančných prostriedkov v rámci výzvy. Žiadosť o nenávratný finančný príspevok na druhú etapu bude podaná v nasledujúcom kole po podaní prvej žiadosti.

IV. Financovanie projektu Mestom Banská Bystrica

Predpokladané celkové oprávnené výdavky projektu 1. etapy sú v sume 800 000,00 € a v prípade jeho schválenia bude spolufinancovaný Mestom vo výške 5% z celkových oprávnených výdavkov v sume 40 000,00 €. Požadovaná výška nenávratného finančného príspevku je 760.000,-€. Výdavky nad maximálnu výšku nenávratného finančného príspevku na projekt, tzv. neoprávnené výdavky budú hradené z rozpočtu mesta.

Spôsob financovania projektu:

Kombinácia predfinancovania a refundácie (posledná žiadosť o platbu). Mesto plánuje predložiť tri žiadosti o platbu, prvé dve formou predfinancovania a poslednú ŽoP po ukončení projektu, ktorú predpokladáme vo výške cca. 20% z celkových oprávnených výdavkov projektu. V rozpočte Mesta bude potrebné zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na úhradu zostávajúcej sumy, ktorá bude následné Mestu vrátená formou refundácie.